

22.11.2024

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 136. cikkének (2) bekezdése alapján

Grúzia demokratikus válságának súlyosbodásáról a közelmúltbeli parlamenti választásokat és az állítólagos választási csalást követően
(2024/2933(RSP))

**Adam Bielan, Rihards Kols, Mariusz Kamiński, Małgorzata Gosiewska,
Jadwiga Wiśniewska, Sebastian Tynkkynen, Michał Dworczyk, Assita
Kanko, Reinis Pozņaks, Alexandr Vondra, Roberts Zīle, Joachim
Stanisław Brudziński**
az ECR képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása Grúzia demokratikus válságának súlyosbodásáról a közelmúltbeli parlamenti választásokat és az állítólagos választási csalást követően (2024/2933(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Kísérletek a külföldi ügynökökről szóló törvény Grúziában történő újbóli bevezetésére és annak a civil társadalomra vonatkozó korlátozásai” című, 2024. április 25-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel az Európai Tanács 2013. decemberi határozatára, amelyben Grúzia tagjelölt státuszt kap,
 - tekintettel a „2023. évi jelentés Grúziáról” című, 2023. november 8-i bizottsági szolgálati munkadokumentumban megfogalmazott ajánlásokra (SWD(2023)0697),
 - tekintettel a szabad, tisztességes és átlátható eljárásokat biztosító demokratikus választásokra vonatkozó nemzetközi normákra és elvekre, amelyeket Grúziának tiszteletben kell tartania,
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel 2024. október 26-án Grúziában parlamenti választásokat tartottak, és a grúziai Központi Választási Bizottság arról számolt be, hogy a választásokat a hatalmon lévő Grúz Álom párt a szavazatok 53,92%-ával – a 2020-as és 2016-os parlamenti választásokhoz képest még nagyobb arányban – nyerte meg, ami lehetővé tette számára, hogy kormányt alakítson; mivel az ellenzék és számos nemzetközi megfigyelő és ellenőr elutasította a hivatalos választási eredményeket, mert úgy ítélték meg, hogy a választás nem felelt meg a nemzetközi normáknak, és az eredmények nem tükrözik pontosan a grúz nép valódi akaratát;
- B. mivel a választások előtt végzett közvélemény-kutatások szinte mindegyike azt mutatta, hogy az ellenzéki pártok jelentős mértékben vezettek a Grúz Álom előtt;
- C. mivel a grúz elnök, Szalome Zurabisvili és az ellenzéki pártok megtagadták a választások eredményeinek elismerését, és kijelentették, hogy az eredmény tudomásul vétele egyenértékű lenne azzal, ha elfogadnák, hogy „Grúziát alávetik Oroszországnak”; mivel Grúzia elnöke a választási folyamatot „orosz különleges műveletként” írta le, és azt a grúz népet és államot célzó hibrid hadviselés új formájának minősítette; mivel fellebbezést nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, azt állítva, hogy a 2024. október 26-i parlamenti választások során megsértették a szavazás titkosságára és az általános választójogra vonatkozó alkotmányos elveket, és követeli, hogy a végeredményeket nyilvánítsák alkotmányellenesnek;
- D. mivel a választási csalás és manipuláció mértéke példa nélküli volt az Edison Research

¹ P9_TA(2024)0381.

és a HarrisX által végzett független exit poll felmérések, valamint a Grúz Fiatal Ügyvédek Szövetsége, a My Vote és más független belföldi megfigyelő missziók hiteles jelentései alapján, és mivel a statisztikai elemzések súlyos választási beavatkozást tárnak fel;

- E. mivel független jelentések több mint 120 000 esetben számoltak be a szavazás titkosságának nemzetközi megfigyelők által dokumentált megsértéséről, több mint 15 000 esetben csalárd azonosítási gyakorlatokról, mintegy 50 000 esetben a választási listák elemzése során feltárt potenciális személyazonosság-lopásról, míg a választási bizottság tagjainak 82%-a közvetlen kapcsolatban áll a kormányzó párttal, több mint 2500 valódi megfigyelőt szisztematikusan akadályoztak a szavazóhelyiségekben, és a szavazóhelyiségek 60%-ában engedély nélküli videokamerás megfigyelésre került sor, ami közvetlenül sérti az emberi jogok európai egyezményének 8. cikkét;
- F. mivel a visszaélések e szintje alátámasztja azokat az állításokat, amelyek szerint szisztematikusan csalták el a 2024-es parlamenti választásokat számos jogsértés, többek között a választások előtt a félelem és a civil társadalom megfélemlítésének légköre révén, beleértve a „külföldi ügynökökről szóló törvény” elfogadását, a szavazatvásárlásról, a kényszerítésről és a szavazókra gyakorolt nyomásról szóló jelentéseket, a választók magánéletének megsértését, a fizikai összetűzéseket, a fő ellenzéki párt vezetőjének bebörtönzését, valamint a választás adminisztrációs szabályainak voksolás előtti ellentmondásos megváltoztatását;
- G. mivel egy 42 országból érkező 529 megfigyelőből – köztük egy hivatalos európai parlamenti választási küldöttségéből – álló nemzetközi választási megfigyelő misszió arról számolt be, hogy a választásokat mély polarizáció jellemezte, és aggodalmát fejezte ki a közelmúltban elfogadott jogszabályok és azok alapvető szabadságokra és a civil társadalomra gyakorolt hatása miatt; mivel a nemzetközi választási megfigyelő misszió is rendkívül megosztó kampányretorikát észlelt, és kiterjedt választói nyomásról szóló beszámolókról, a politikai megosztottság elmélyüléséről, a pénzügyi források jelentős egyensúlyhiányáról és a kormányzó párt által élvezett számos előnyről szerzett tudomást, amelyek a korábbinál még egyenlőtlenebb versenyfeltételekhez vezettek;
- H. mivel a választási eredmények bejelentését jelentős belföldi elégedetlenség kísérte, az ellenzéki pártok és Szalome Zurabivili elnök pedig új választásokra szólítottak fel;
- I. mivel Tbilisziben a tiltakozások eredetileg 2024. október 28-án törtek ki, és ezrek gyűltek össze, hogy megkérdőjelezzék a kormányzó párt kihirdetett győzelmének legitimitását; mivel a tüntetések 2024. november 4-én folytatódtak, valamint méretüket és intenzitásukat tekintve növekedtek;
- J. mivel azóta folytatódtak a tiltakozások Tbilisziben, és számos uniós ország – köztük a balti államok, Finnország, Franciaország, Németország, Lengyelország és Svédország – politikusai is csatlakoztak a tiltakozásokhoz, jelezve a nemzetközi támogatást és a választások eredményének legitimitásával és Grúzia politikai irányával kapcsolatos aggodalmat;
- K. mivel a kormányzó párt, a Grúz Álom számos olyan intézkedést hozott, amelyek közvetlenül aláássák a grúz nép európai törekvéseit, a legmarkánsabb példa erre a

2024. május 28-i, a „a külföldi befolyással kapcsolatos átláthatóságról” szóló törvény („külföldi ügynökökről szóló törvény”), amely nagyrészt egy olyan hírhedt törvényen alapul, amelyet Oroszország széles körben használt a másként gondolkodók elleni fellépéshez;

- L. mivel a grúz lakosság körében az uniós csatlakozás támogatottsága még mindig rendkívül magas, 80% feletti;
 - M. mivel a Grúz Álom párt alapítója, a meghatározó oligarcha, Bidzina Ivanisvili 2023. december 30-án visszatért az aktív politikához, és a Grúz Álom „tiszteletbeli elnöke” lett; mivel a párt frissített alapokmánya Ivanisvilit tiszteletbeli elnökként számos előjoggal ruházta fel, és hivatalossá teszi a hatalom összpontosítását a kezében, anélkül, hogy bármilyen elszámoltathatósági mechanizmust felvázolna;
 - N. mivel Miheil Szaakasvilit, aki 2004 és 2013 között Grúzia elnöke volt, és a legnagyobb ellenzéki párt vezetője, 2022 októbere óta fogva tartják, bántalmazták a börtönben, és a bírósági tárgyalások során megalázó bánásmódban részesítették, ami egyértelmű és közvetlen fenyegetést jelent Grúzia demokratikus hitelességére nézve;
 - O. mivel a közelmúltbeli grúziai választások számos olyan problémára világítottak rá, amelyek az elmúlt években hátráltatták az ország demokratizálódási folyamatát;
 - P. mivel a Grúz Álom narratívája szerint a Nyugat megpróbálja Grúziát újabb háborúba sodorni Oroszországgal, amely 2008-ban megszállta Grúziát, és továbbra is megszállva tartja területének egy részét; mivel ezt a Nyugat-ellenes kommunikációs stratégiát a Grúz Álom párt arra használta, hogy igazolja, hogy miért nem csatlakozott a Belarusz vagy Irán elleni uniós nyilatkozatokhoz, és miért tagadta meg a Moldovának és Ukrajnának nyújtott támogatást;
1. megismétli, hogy szilárdan támogatja Grúzia demokratikus fejlődését és népének euroatlanti törekvéseit;
 2. hangsúlyozza, hogy a nemzeti és nemzetközi választási ellenőrök és választási megfigyelők számos hiteles jelentése utal választási megfélemlítésre, szavatzavarásra és szabálytalanságokra, amelyek elég súlyosak és széles körűek ahhoz, hogy megkérdőjelezzék a grúziai választási eredmények legitimitását, mivel azok nem tükrözik a grúz nép akaratát;
 3. továbbra is aggodalmát fejezi ki a Grúz Álom alkotta kormány emberi jogi visszaélései és antidemokratikus lépései miatt; határozottan elítéli a Grúz Álom pártnak a parlamenti választások során tanúsított magatartását; hangsúlyozza, hogy a civil társadalom tevékenységeinek politikai ellenőrzésére vagy korlátozására irányuló ilyen kísérletek aláássák a demokratikus értékeket és ellentétesek a Bizottság ajánlásaival;
 4. teljes szolidaritást vállal a grúz néppel és Grúzia tevékeny civil társadalmával, amely hagyományosan nagyon aktív, és központi szerepet játszik Grúzia Nyugathoz való közelítésében, a demokratizálódás előmozdításában és az euroatlanti integráció szorgalmazásában, amely célok összhangban állnak a grúz nép vágyával; e tekintetben elítéli a kormánypárt képviselőinek növekvő, a Nyugattal szembeni ellenséges retorikáját Grúzia stratégiai nyugati partnereivel, köztük az Egyesült Államokkal, az

Európai Unióval, többek között az európai parlamenti képviselőkkel szemben, valamint elítéli az orosz dezinformáció és manipuláció támogatását;

5. aggodalmát fejezi ki az ellenzék elleni folyamatos és rendkívül aggasztó megfélemlítések és erőszakos cselekmények miatt, valamint a Grúz Álom vezetősége, köztük Bidzina Ivanisvili oligarcha további elnyomással kapcsolatos fenyegetései miatt, amelyek célja a demokratikus, Nyugat-barát ellenzék betiltása és a másként gondolkodók elhallgattatása;
6. felhívja az EU-t, hogy kezdeményezze a 2024-es választások átfogó nemzetközi értékelését az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalával (EBESZ/ODIHR) együttműködésben működő uniós választási nyomonkövetési misszió révén, hogy alaposan kivizsgálják a választási csalásokat, értékeljék a választási intézmények integritását, ajánlásokat fogalmazzanak meg a jövőbeli választásokra vonatkozóan, valamint ismételten hangsúlyozza, hogy Grúzia uniós csatlakozási folyamata a választások előtti kormányzati politika és a parlamenti választások lebonyolítása miatt rekedt meg;
7. felhívja az EU-t, hogy függesse fel a jelenlegi grúz kormánnyal és parlamenttel folytatott hivatalos uniós szintű kommunikációt, beleértve az EU-Grúzia Társulási Tanács üléseinek törlését, a magas szintű politikai párbeszéd felfüggesztését, a technikai együttműködési mechanizmusok befagyasztását, az EU-ba utazó grúz tisztviselőkre vonatkozó vízumkötelezettség bevezetését, a kormánynak nyújtott pénzügyi támogatás (évente mintegy 120 millió EUR) átirányítását a grúz nem kormányzati szervezetekhez és a független médiához, valamint a demokratikus ellenállóképességet és a választási integritást előmozdító programok támogatását;
8. felhívja a Bizottságot, hogy fokozza és terjessze ki a grúz civil társadalomnak nyújtott támogatását, különösen a grúz népet érintő egyre drágább intézkedések fényében;
9. felszólítja azokat a demokráciapárti politikai pártokat, amelyek támogatást kaptak a grúz választóktól, hogy koordinációjuknak adjanak formát, és hozzanak létre egy olyan egységes struktúrát, amely belföldön és külföldön képviseli a grúz nép Európa-párti törekvéseit;
10. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a külföldi ügynökökről szóló törvény elleni tavaszi tüntetések alatt és után politikai szereplőket, civil társadalmi vezetőket és újságírókat brutálisan ütlegettek; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyetlen elkövetőt sem vettek őrizetbe, nem emeltek vádat ellene és nem is azonosították, és felszólítja a grúz hatóságokat, hogy állítsák bíróság elé az ilyen ütlegetések elkövetőit;
11. mély aggodalmát fejezi ki az országon belüli növekvő orosz befolyás, valamint a Grúz Álom alkotta kormány intézkedései miatt, amely – Grúzia területének lopakodó megszállása és Oroszország Ukrajna elleni agressziója ellenére – közeledett Oroszországhoz azáltal, hogy az uniós szankciók ellenére megerősítette a kereskedelmi kapcsolatokat, és megtagadta a szankciók kiszabását Moszkvával szemben;
12. sürgeti Grúziát mint uniós tagjelölt országot, hogy tegyen eleget kötelezettségeinek, és Oroszország Ukrajna elleni nagyszabású inváziójára válaszul vezessen be szankciókat Oroszországgal szemben, és hajtson végre intézkedéseket az európai szankciók

kijátszásának megakadályozása érdekében, amint azt Grúzia vállalta;

13. emlékezteti a grúz kormányt, hogy a lakosság nagy többsége határozottan támogatja az ország Nyugat-barát irányvonalát és uniós csatlakozását;
14. üdvözi az Egyesült Államok által a Grúz Álom tisztviselőivel szemben kiszabott, személyre szóló szankciókat; felhívja az EU-t, hogy szabjon ki hasonló utazási tilalmat a külföldi ügynökökről szóló törvény elfogadásában részt vevőkre és a választási jogsértésekben részt vevőkre, és terjessze ki ezeket a tilalmakat a kormányzó párt más magas rangú tagjaira, valamint a politikai indíttatású ítéleteket hozó bírákra és azokra, akik felelősek a szankciók megkerüléséért és Oroszország katonai, gazdasági és politikai céljainak szolgálataért;
15. határozottan elítéli Grúzia meghatározó oligarchája, Bidzina Ivanisvili pusztító személyes szerepét a jelenlegi politikai válság irányításában és az ország Nyugat-párti pályájának az Oroszországhoz való igazodás érdekében való szisztematikus szabotálásában; elítéli a grúziai demokratikus intézmények aláásására és a grúz nép törekvéseinek elárulására irányuló folyamatos erőfeszítéseit; határozottan megismétli a Tanácshoz és az EU demokratikus partnereihez intézett felhívását, hogy azonnali és célzott személyes szankciókat szabjanak ki Ivanisvilire a grúz politikai folyamat aláásásában való közvetlen részvétele és az ország alapvető érdekei elleni fellépés miatt, beleértve Oroszország befolyási övezetének helyreállítására irányuló erőfeszítéseit is;
16. hangsúlyozza, hogy a Grúziával kötött vízumliberalizációs megállapodás felfüggesztését csak a kormányzó párt tagjaival és Bidzina Ivanisvili meghatározó oligarchájával szembeni, személyre szóló szankciók bevezetését követően szabad fontolóra venni;
17. ismételten és határozottan követeli Miheil Szaakasvili volt elnök humanitárius okokból történő azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátását, külföldi orvosi kezelés igénybevétele céljából; felszólítja Szalome Zurabisvili elnököt, hogy éljen kegyelmi jogkörével; hangsúlyozza, hogy a grúz kormány teljes mértékben és egyértelműen felel Miheil Szaakasvili volt elnök életéért, egészségéért, biztonságáért és jólétéért, és teljes felelősség terheli a volt elnök által elszenvedett károkokért;
18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai parlamenti képviselők a múltban nem látogathatták meg Szaakasvili elnököt, hogy felmérjék bebörtönzésének körülményeit; felhívja a grúz hatóságokat, hogy változtassanak álláspontjukon, és tegyék lehetővé az európai parlamenti képviselők látogatását;
19. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatalának, valamint Grúzia elnökének, kormányának és parlamentjének.